

Неправильний розподіл навантаження в закладі медичного профілю також може бути серйозною проблемою для студентів, зокрема це стосується особистого життя також.

Медична школа є суворою та вимогливою, вимагаючи від студентів приділяти значну кількість часу та енергії навчання. Через це виникають труднощі у стосунках з друзями та родиною.

У результаті цього, багато студентів можуть відчувати виснаження або відчуття ізоляції, що має негативний вплив на їх психічне здоров'я та благополуччя та залишає відбиток на майбутнє.

Важливо, щоб медичні школи надавали ресурси та підтримку та допомагали студентам підтримувати здоровий баланс між роботою та особистим життям і уникати виснаження.

Неабияке значення має екологічна освіта для сучасної молоді. Екологічна освіта сприяє розвитку екологічної свідомості та відповідальності. Дізнаючись про природний світ і способи, якими людські дії можуть завдавати шкоди оточуючому середовищу, молоді люди можуть розвинути почуття відповідальності за захист планети.

Враховуючи екологічну освіту в наші освітні системи, ми можемо допомогти створити більш чуйне та відповідальне суспільство, яке має більші цінності до світу природи та бажання захистити її для майбутніх поколінь.

Таким чином, розібравши актуальні проблеми у викладанні та навчанні здобувачів вищої медичної освіти, можна уникнути негативних результатів та забезпечити повноцінне здоров'я, як здобувача, так і викладача у повній мірі.

**Білаш С.М., Проніна О.М., Коптев М.М., Пирог-Заказникова А.В.,
Білаш В.П., Кононов Б.С., Донченко С.В., Олексієнко В.В.,
Олійніченко Я.О.**

Полтавський державний медичний університет, м. Полтава, Україна

ПЛАНУВАННЯ І ОПТИМІЗАЦІЯ РОЗПОДІЛУ РОБОЧОГО ЧАСУ ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДР МОРФОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Вступ. Для продуктивної організації навчальної, методичної, організаційної та виховної роботи кафедри анатомії з клінічною анатомією та оперативною хірургією ПДМУ визначальне значення має планування роботи кожного з її науково-педагогічних працівників [1-3]. Індивідуальний план роботи викладача є основним документом звітності науково-педагогічного працівника щодо різних видів його діяльності упродовж навчального року і складається за встановленою формою. Зміст індивідуального плану роботи

викладача відображає цілі і завдання діяльності кафедри, факультету, університету в цілому.

Метою роботи стало провести аналіз планування і оптимізації розподілу робочого часу викладачів кафедри анатомії з клінічною анатомією та оперативною хірургією і кафедри анатомії людини, основою яких є складання індивідуального плану роботи.

Основна частина. Головним документом, у якому відображається навчальна, методична, наукова, організаційна та виховна робота викладача протягом навчального року, є його індивідуальний план роботи. Його викладачі кафедр морфологічного профілю складають до початку нового навчального року та презентують на першому у навчальному році засіданні кафедри. Кожен індивідуальний план роботи викладача розглядається колективом кафедри і затверджується її завідувачем кафедри.

Протягом поточного навчального року в індивідуальний робочий план викладачем можуть бути внесені зміни після розгляду та погодження на кафедральному засіданні і затвердженні завідувачем.

Після завершення осіннього семестру та наприкінці навчального року в індивідуальному робочому плані робляться відмітки про виконання або пояснення про невиконання за усіма видами робіт, про що викладач звітує на кафедральному засіданні.

При формуванні індивідуального плану робочий час науково-педагогічних працівників, відповідно до чинного законодавства України, становить 1548 год на навчальний рік у межах однієї ставки.

Планування навчальної роботи на одну ставку проводиться із розрахунку 600 годин для викладача закладу вищої освіти, 575 для доцента закладу вищої освіти і 550 для професора закладу вищої освіти та завідувача кафедри. Розподіл навчального навантаження між викладачами затверджується на засіданні кафедри.

Під час планування навчальної, методичної, наукової, організаційної та виховної роботи викладачі керуються «Положенням про нормування робочого часу для планування та обліку діяльності науково-педагогічних і педагогічних працівників Полтавського державного медичного університету», затвердженим Вченою радою ПДМУ, протокол №1 від 30.08.2023 року.

Навчальна робота, є головною складовою робочого часу викладача, визначається обсягом його навчальних доручень, і відображається в облікових академічних годинах. До основних видів навчальної роботи належать:

- читання лекцій;
- проведення практичних занять;

- проведення підсумкових модульних контролів (ПМК) та семестрової підсумкової атестації (СПА);
- проведення консультацій перед складанням СПА;
- керівництво магістрантами, аспірантами.

Науково-методична робота, як складова робочого часу викладача, в основному визначається робочими програмами навчальних дисциплін, що викладаються на кафедрі. До основних видів методичної роботи належать:

- укладання, оновлення та рецензування робочих програм навчальних дисциплін;
- укладання та оновлення силабусів;
- укладання тематичних планів занять;
- підготовка читання лекцій;
- підготовка до проведення практичних занять;
- підготовка комп'ютерного програмного забезпечення навчальної дисципліни;
- створення нових тестових завдань із завантаженням в ePlato / eAristo / Moodle;
- складання екзаменаційних білетів та завдань для проведення тестового контролю знань;
- створення навчальних підручників та посібників, атласів, словників, практикумів, монографій;
- переклад / адаптація українською мовою іншомовних видань;
- підготовка електронних навчальних програм;
- розроблення освітніх стандартів;
- розробка і впровадження новітніх форм і методів навчання;
- рецензування підручників, посібників, словників, атласів, науково-методичних статей тощо;
- участь у роботі науково-методичних конференцій, доповіді та публікації тез;
- інші види науково-методичної діяльності, для яких встановлені чіткі норми часу.

Наукова робота, яку планує викладач, є невід'ємною складовою освітнього процесу і передбачає інтеграцію наукової, навчальної і виробничої діяльності. Вона включає:

- виконання планових наукових досліджень із звітністю за встановленими формами;
- виконання та захист дисертацій;
- написання та видання монографій, наукових статей тощо;
- рецензування монографій, дисертацій, авторефератів, наукових статей, іншої наукової продукції;

- публікації результатів наукових досліджень в авторитетних фахових та наукометричних виданнях;
- робота над складанням та поданням заявки на отримання патента, свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір, підготовка нововведення чи технології;
- робота в якості офіційного опонента чи рецензента у спеціалізованій вченій раді.

Організаційна робота планується для забезпечення ефективного управління освітнім процесом із урахуванням таких видів діяльності:

- робота у науково-методичних комісіях,
- робота у Вченій раді університету, вчених радах факультетів чи спеціалізованих радах із апробації та захисту дисертацій;
- організація і проведення науково-методичних і наукових конференцій;
- організація і проведення олімпіад, конкурсів та конференцій для здобувачів освіти:
- підготовка здобувачів освіти до участі в олімпіадах, конкурсах та конференціях;
- участь у наукових та методичних семінарах кафедри;
- участь у програмах підвищення кваліфікації;
- укладання звітів, передбачених нормативними нормами ПДМУ, за різними напрямками професійної діяльності;
- інші види організаційних робіт, для яких встановлені чіткі норми часу.

Виховна робота, що планується, повинна сприяти гармонійному розвитку здобувачів освіти і передбачає виконання обов'язків куратора академічної групи здобувачів освіти, заступника завідувача кафедри з виховної роботи. Виховна робота передбачає участь у офіційних виховних заходах різного рівня, проведення виховних годин та бесід, волонтерську діяльність, профорієнтаційні заходи та інші види робіт, для яких встановлені конкретні норми часу.

Викладачі кафедри обов'язково планують роботу за всіма видами діяльності з урахуванням встановлених норм часу із докладним відображенням в індивідуальних планах. Контроль за веденням індивідуальних планів здійснюється особисто завідувачем.

Після закінчення навчального року кожен викладач звітує на кафедральному засіданні про виконану роботу за всіма видами діяльності, а в індивідуальний план заноситься відповідний висновок про його виконання.

Аналіз індивідуальних планів професорсько-викладацького складу кафедри анатомії з клінічною анатомією та оперативною хірургією та кафедри анатомії людини за 3 минулі роки показав, що педагогічне навантаження виконувалося співробітниками у повному обсязі, усі інші види робіт також

проводилися згідно з індивідуальним планом викладача. Зауважень щодо виконання викладачами індивідуальних планів під час перевірки кафедри комісіями та представниками деканату стоматологічного факультету не було.

Висновок. Раціональне планування розподілу робочого часу науково-педагогічних працівників визначає продуктивність організації навчальної, методичної, організаційної та виховної роботи кафедри. У плануванні усіх видів діяльності кожного науково-педагогічного працівника кафедр морфологічного профілю важливу роль відіграє розробка, ведення та звітування про виконання індивідуального плану роботи викладача.

Література

1. Білаш С.М. Організація освітнього процесу кафедри анатомії з клінічною анатомією та оперативною хірургією на сучасному етапі розвитку медичної освіти / С.М. Білаш, М.М. Коптев, О.М. Проніна [та ін.]: матеріали II Міжнар. морфологічного симпозіуму «Новітні досягнення клінічної анатомії і оперативної хірургії в розвитку сучасної медицини і стоматології», м. Полтава, 22–23 червня 2023 р. // Вісник проблем біології і медицини. – 2023. – Вип. 2 (169), дод. – С. 35–36.

2. Мирончук Н. М. Особливості праці викладача вищого навчального закладу в контексті самоорганізації його професійної діяльності / Н.М.Мирончук // Проблеми освіти: Наук-метод. зб. / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України. – Київ, 2015. – Вип. 85. – С. 147-151.

3. Теорія і методика викладання в вищій школі. Конспект лекцій з навчальної дисципліни [Електронний ресурс]: навч. посіб. для підготовки докторів філософії очної форми навчання, які навчаються за спеціальністю 133 – «Галузеве машинобудування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: І. О. Казак. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,37 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 116 с.

**Білаш С.М., Проніна О.М., Коптев М.М., Пирог-Заказникова А.В.,
Кононов Б.С., Донченко С.В., Олексієнко В.В., Олійніченко Я.О.
Полтавський державний медичний університет, м. Полтава, Україна**

МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Вступ. Нині в Україні вищі навчальні заклади для ліцензованих спеціальностей самостійно розробляють та затверджують відповідні освітньо-професійні програми (ОПП). Їх створення здійснюється згідно з Законом України «Про вищу освіту», Стандартами вищої освіти за відповідними